

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Луганський національний аграрний університет
Освітня програма	19301 Агроінженерія
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	208 Агроінженерія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Луганський національний аграрний університет
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	19301
Назва ОП	Агроінженерія
Галузь знань	20 Аграрні науки та продовольство
Спеціальність	208 Агроінженерія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Олександренко Віктор Петрович, Шершенівська Анастасія Андріївна, Ветохін Володимир Іванович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	11.05.2021 р. – 13.05.2021 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://lnau.in.ua/DOCS/Accreditation/208/mag/%D0%97%D0%B2%D1%96%D1%82%20%D0%A1%D0%9E_208_%D0%BC%D0%B0%D0%B3%D1%96%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B8.pdf
Програма візиту експертної групи	https://lnau.in.ua/DOCS/Accreditation/208/mag/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B0%20%D0%B2%D1%96%D0%B7%D0%B8%D1%82%D1%83%20%D0%9B%D1%83%D0%B3%D0%9D%D0%90%D0%A3%20208%20%D0%90%D0%B3%D1%80%D0%BE%D1%96%D0%BD%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%B5%D1%80%D1%96%D1%8F%20%D0%9C%D0%B0%D0%B3%D1%96%D1%81%D1%82%D1%80%20.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

У Луганському національному аграрному університеті освітньо-професійна програма 19301 «Агроінженерія» другого рівня вищої освіти за спеціальністю 208 «Агроінженерія» ефективно реалізується в умовах всебічної підтримки роботодавців реального сектора економіки регіону, та завдяки долученості ЛНАУ до програм US Agency for International Development (USAID), спрямованих на допомогу Донецькій та Луганській областям, соціальним групам, які потерпіли від конфлікту на Сході України, а також іншим вразливим верствам населення, з метою відновленню їхніх можливостей до забезпечення всебічних потреб розвитку (<https://www.usaid.gov/uk/ukraine/cdcs>). Широкопрофільна та оригінальна матеріально-технічна база, розгалуженої системи забезпечення якості вищої освіти, забезпечує якісну підготовку здобувачів і дозволяє майбутнім фахівцям успішно поєднувати навчання із практичними дослідженнями. В цілому ОПП відповідає Критеріям акредитації, є актуальною та відповідає стратегії розвитку ЗВО, враховує вимоги регіонального ринку праці, інтереси стейкхолдерів. Цілі, структура та зміст ОПП є чіткими, логічними та послідовними. Форми та методи навчання дозволяють досягти поставлені в ОПП цілі та відповідають сучасним вимогам вищої освіти. ЗВО забезпечений матеріально-технічними, кадровими та навчально-методичними ресурсами необхідними для реалізації ОПП. В ході роботи експертної групи було встановлено, що здобувачі освіти мають високий рівень задоволеності освітнім процесом за ОПП «Агроінженерія», та рівнем отриманих знань і соціальних навичок, професійна кваліфікація академічного персоналу відповідає діючим вимогам. Значна увага в університеті приділяється відкритості та прозорості, дотриманню всіма учасниками освітнього процесу академічної доброчесності. Аналіз всіх критеріїв виявив, що більшість з них відповідають нормам, а також значну кількість сильних сторін. Академічний та управлінський персонал закладу чітко розуміє перспективи розвитку, динаміку ринку освітніх послуг та ринку праці, реалізує низку практичних заходів, вміло залучає ресурси стейкхолдерів для покращення освітнього процесу та матеріальної бази ЗВО. Загальний аналіз всіх критеріїв виявив, що більшість з них відповідають нормам, а також наявна значна кількість сильних сторін. Виявлені слабкі сторони та недоліки не є критичними, і за умови виконання наданих рекомендацій можуть бути виправлені в короткі терміни без суттєвих змін змісту ОП.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

До сильних сторін ОП на нашу думку за змістом і цілями можна віднести її кореляцію з загальною політикою держави по відродженню Луганської та Донецьких областей, які постраждали внаслідок військового конфлікту на сході України, що повністю узгоджується зі стратегією університету по зміцненню освітньої складової, підготовки відповідних фахівців відповідно до ринку праці донбаського регіону. Також слід зазначити, що ОП спирається на стандарт спеціальності, враховує тенденції розвитку спеціальності та регіональний аспект. Цілі повністю розкривають суть ОПП. Слід відмітити тісну співпрацю ННІ механізації сільського господарства з провідними підприємствами регіону виробничого спрямування. Зміст ОП добре відображає галузевий і регіональний контекст, високо оцінюється науковцями, освітянами та роботодавцями м. Луганськ і найближчих регіонів, оскільки спрямований на підготовку фахівців для реального сектора економіки регіону, а також закладів освіти. Наявні умови реалізації здобувачами внутрішньої академічної мобільності під час формування індивідуальної освітньої траєкторії. Деякі викладачі ННІ механізації сільського господарства мають у активі участь у міжнародній програмі академічної мобільності та стажування в іноземних ЗВО. Наявне матеріальне стимулювання переможців, що визначається на основі щорічного рейтингування викладачів. У складі кафедри галузеве машинобудування працюють викладачі-практики, які мають значний досвід професійної роботи. Високий рівень матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу в ЗВО дає можливість здобувачам успішно навчатися за даною ОП. Матеріально-технічні ресурси, інформаційні ресурси, навчально-методичне забезпечення ОП сприяє досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання. Наявні оригінальні освітні простори для здобувачів вищої освіти, де забезпечено вільний доступ до мережі Інтернет та комфортні умови перебування. Розгалужена система забезпечення якості вищої освіти, що охоплює всі напрямки діяльності ЗВО. Оприлюднена інформація на офіційному сайті ЗВО є повною, доступною та зрозумілою. Забезпечено реальну можливість стейкхолдерам подавати свої пропозиції у період громадських обговорень проектів ОП. Обсяг інформації про чинну ОП, розміщений у вільному доступі на сторінці ЗВО, достатній для того, щоб забезпечити можливість потенційних вступників зробити поінформований вибір щодо вступу на ОП, а роботодавців – щодо цілей та змісту підготовки здобувачів за ОП.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

До слабких сторін ОП можна віднести низьку академічну мобільність викладачів та студентів та низький рівень міжнародного співробітництва із закордонними університетами; малу кількість іноземних абітурієнтів. Слід вдосконалити структурно-логічну схему ОПП для кращої реалізації освітнього процесу, послідовності вивчення дисциплін, практичного закріплення знань та взаємозв'язку цих компонентів. Рекомендується під час проведення

опитувань здобувачів освіти ЛНАУ врахувати можливість виокремлення статистичних даних за ОПП «Агроінженерія», що дозволить провести чіткий аналіз відповідей та якісніше реагувати на виявлені недоліки і пропозиції. Рекомендується формалізувати процедуру вибору здобувачами дисциплін вільного вибору через фіксацію вибраних дисциплін у паперовій чи електронній формі зі збереженням результатів у особових картках здобувачів або електронному ресурсі факультету чи ЗВО. Рекомендується зазначати у програмах вступних випробувань підписи відповідальних осіб та протокол засідання кафедри, на якому програма була розглянута та ухвалена. Рекомендується проводити систематичні заходи із ознайомлення учасників освітнього процесу з процедурою визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Пропонується провести моніторинг критеріїв оцінювання навчальних заходів з дисциплін ОНП з метою встановлення чіткості переліку видів контрольних заходів та бальних оцінок їх виконання. Рекомендується розглянути можливість закріплення тем кваліфікаційних робіт магістра ще на першому році навчання, що дозволить збільшити час напрацювання матеріалів роботи здобувачами. Участь викладачів у міжнародних програмах та проектах з реальним виїздом до закордонних ЗВО практично відсутня. Рекомендується розширити пошук потенційних міжнародних програм академічної мобільності та міжнародних проектів для участі в них викладачів та здобувачів освіти. Не в достатній мірі реалізовано порядок перевірки на унікальність кваліфікаційних робіт. Рекомендується розглянути можливість запровадження відкритої диференційованої рейтингової оцінки викладачів та працівників, на підставі якої приймати рішення про відзначення. Також варто розглянути можливість збільшити кількість штатних одиниць служби психологічної підтримки і створити посилання на сторінку служби на головній сторінці сайту ЗВО.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Освітньо-професійна програма «Агроінженерія» <https://bit.ly/zu8oLZL> була затверджена 30.06.2020 р. Метою даної ОПП є підготовка магістра, націленого на виконання професійної наукової діяльності за складним алгоритмом, що містить процедуру розробки і впровадження відповідних технічних, управлінських та інших рішень, спрямованих на оптимізацію технологічної системи за рахунок виконання стереотипних, діагностичних та евристичних завдань. На момент започаткування ОПП ключовим діючим документом ЛНАУ була Стратегія розвитку ЛНАУ на 2020-2025 рр. <https://bit.ly/zozyRH> ухвалена рішенням Вченої ради (протокол №7 від 28 травня 2020 р.). У даному документі визначена місія університету, яка полягає в наступному: «Передача накопичених знань та інструментів, застосування цих знань, відкриття (набуття) нових знань і збереження організованої структури знань з метою служіння суспільству, розвитку національної економіки і сучасної цивілізації». Також визначено стратегічні цілі університету, які передбачають: 1. Участь у реалізації державної політики у сфері освіти. 2. Формування позитивного іміджу ЛНАУ для споживачів освітніх послуг Східного регіону України. 3. Розвиток освітньої інфраструктури для забезпечення ефективного освітнього та виховного процесу. 4. Створення та модернізація конкурентоздатних регіональних освітніх продуктів, які відповідають вимогам і очікуванням споживачів, місцевої лади та громад. 5. Створення умов для підготовки фахівців з вищою освітою, підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації фахівців аграрного та суміжних секторів економіки Луганського та Донецького регіонів. 31.01.2019 р. було затверджено Статут Луганського національного університету (нова редакція) <https://bit.ly/zu2mimR>. В цьому документі визначені мета діяльності і основні завдання університету. Під час зустрічі з адміністрацією ЗВО в.о. ректора Подольський Ростислав Юрійович проінформував, що цілі ОПП узгоджуються з обома документами: Стратегією розвитку ЛНАУ (2020 р.) та Статутом ЛНАУ (2019 р.) В ОПП 2020 описана особливість програми, в якій зроблено акцент на підготовку фахівців як для реального агропромислового виробництва, так і викладачів для ЗВО, коледжів, професійних ліцеїв у першу чергу Донецької та Луганської областей для їх відновлення та повноцінної реінтеграції в економіку держави. Експертною комісією було проаналізовано установчі документи ЛНАУ та цілі ОПП 2020 і визначено, що цілі ОПП співзвучні із місією та стратегією університету.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Врахування позицій та потреб стейкхолдерів при формуванні цілей та ПРН ОПП регламентовані документом «Положення про освітні програми ЛНАУ» <https://bit.ly/2RpQo8c>. Під час зустрічі із здобувачами вищої освіти вони повідомили, що Рада якості вищої освіти за участі представників групи забезпечення, гаранта ОПП періодично (мінімум один раз на рік) проводить анкетування щодо наповнення освітньої програми. На офіційному сайті

університету у розділі Громадське обговорення проектів ОПП 2021 є закладки: Анкета для здобувачів, Анкета для випускників, але вони не активні. У відомостях про СО приведена інформація про те, що студентська спільнота залучається до формування цілей, визначення акцентів професійних результатів навчання, оцінки якості та наповнення освітнього процесу. Це підтверджується анкетами опитування здобувачів щодо якості освітнього процесу та якості викладання <https://bit.ly/3bH9Hit>. Однією з пропозицій було збільшення можливості набуття навичок Soft Skills та розширення траєкторії навчання за рахунок вибіркових дисциплін. Пропозиція була врахована за рахунок створення загально університетського каталогу вибіркових дисциплін. На зустрічах із здобувачами вищої освіти та представниками студентського самоврядування підтверджено наведену пропозицію та її виконання. Під час розробки ОПП були зібрані листи від роботодавців. Експертною групою визначено, що роботодавці окреслюють вимоги до майбутніх фахівців за даною ОПП. Листи враховувалися розробниками ОПП при формуванні цілей, особливостей та ПРН ОПП. Під час зустрічі з роботодавцями було підтверджено те, що вони не одноразово зустрічалися з гарантом ОПП та викладачами. На таких зустрічах вони висловлювали свої пропозиції до цілей та програмних результатів ОПП. Щодо комунікації з академічною спільнотою, то під час зустрічей з науково-педагогічним персоналом та гарантом ОПП було уточнено, що врахування пропозицій академічної спільноти обговорювалися на розширених між кафедральних засіданнях. На запит експертної групи було надіслано протокол міжкафедрального засідання кафедр механізації виробничих процесів у АПК, ремонту машин, експлуатації енергетичних засобів та охорони праці № 6/1 від 15.06.2020 р., на яке були запрошені директор ТОВ «Санфлауер» Ільков Д.В., керівник селянського господарства «Ніка» Штиров О.С., завідувач кафедри сільськогосподарських машин ХНТУСГ ім. П. Василенка Козаченко О.В., випускники Левченко І.В., Покушалов С.Р., Леліс О.В., здобувач Герман Д.С. Під час зустрічі з науково-педагогічним персоналом, відкритої зустрічі, здобувачами освіти було підтверджено участь роботодавців, академічної спільноти, випускників та здобувачів в розширених між кафедральних засіданнях з метою надання своїх пропозицій щодо цілей та змісту ОПП. Загалом, експертна група дійшла висновку, що цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначені з урахуванням позицій та потреб стейкхолдерів.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Тенденції розвитку спеціальності на ринку праці аналізувалися під час розробки ОПП та в процесі її функціонування. Потреба у фахівцях за даною ОПП підтверджуються листами від роботодавців, в яких вони обґрунтовують наявність робочих місць та потребу у висококваліфікованих фахівцях аграрної галузі Донбаського регіону. Підтвердженням попиту є надіслані, на прохання ЕГ, вакансії ринку праці. Під час зустрічей з науково-педагогічним персоналом та гарантом ОПП було отримано інформацію, що питання сучасного стану і тенденції розвитку спеціальності обговорювалися на засіданнях випускових кафедр, науково-практичних конференціях, у спілкуванні із професіоналами-роботодавцями і були враховані при формуванні цілей та ПРН даної ОПП. Експертною групою проаналізовано цілі та програмні результати навчання даної ОПП в контексті врахування тенденцій розвитку спеціальності та ринку праці і встановлено, що цілі та ПРН ОПП направлені на підготовку фахівця, орієнтованого на потреби ринку праці із урахуванням сучасного стану та тенденцій розвитку аграрної галузі. В рецензії на ОПП директора ТОВ «Санфлауер» Ількова Д.В. підкреслено важливість регіонального контексту та необхідність підготовки потенційних викладачів для коледжів, професійних ліцеїв Луганської і Донецької областей. Врахування досвіду подібних вітчизняних та іноземних освітніх програм розглядалося на між кафедральному засіданні випускових кафедр (протокол №6/1 від 15.06.2020 р.) (надісланий на запит ЕГ). Обговорювалися освітні програми Харківського національного технічного університету сільського господарства ім. Петра Василенка, Сумського національного аграрного університету. Під час зустрічей з академічним персоналом та гарантом ОПП була отримана інформація, що на між кафедральних засіданнях обговорювалися освітні програми Харківського національного технічного університету сільського господарства ім. Петра Василенка, Сумського національного аграрного університету, Львівського національного аграрного університету. Досвід освітніх програм вітчизняних ЗВО враховувався під час формування і в процесі оновлення цілей і ПРН даної ОПП. Вивчено і враховано досвід аналогічних іноземних освітніх програм – Вищої школи сільського господарства, м. Анже, Франція. В результаті розширено загальну підготовку здобувачів за спеціальністю, а також за спорідненими спеціальностями за рахунок вибіркових дисциплін. Загалом, експертна група дійшла висновку, що цілі ОПП та програмні результати навчання враховують тенденції розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контенту. Також врахований досвід аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

В цілому, визначені ПРН корелюють із загальними та фаховими компетентностями, ПНР 1-21 аналогічні переліку Стандарту спеціальності 208 Агроінженерія першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Всі ПРН внесено до табл. 3 Відомостей СО та відображено в робочих програмах обов'язкових дисциплін. В ОПП вказано, що випускники можуть здійснювати професійну діяльність на первинних посадах за Національним класифікатором професій лише як інженер-дослідник із механізації сільського господарства, що знижує реальні можливості випускників обіймати посади у виробничому секторі аграрної галузі та у освітній галузі.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Цілі ОПП відповідають місії та основним стратегічним цілям ЗВО. Налагоджена результативна комунікація із роботодавцями і випускниками. В цілях та програмних результатах навчання ОПП враховані пропозиції стейкхолдерів. Врахований досвід інших вітчизняних та закордонних ЗВО. Цілі ОПП та програмні результати навчання враховують сучасні тенденції розвитку спеціальності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Результати анкетування здобувачів вищої освіти щодо цілей і програмних результатів навчання за ОПП не оприлюднені. Рекомендовано розмістити у відкритому доступі результати анкетування здобувачів вищої освіти за ОПП та надати доступ до анкетування зацікавлених сторін щодо удосконалення освітньої програми у 2020-2021 н.р., що дозволить більш ефективно враховувати їх побажання при формуванні цілей та ПРН ОПП. Рекомендовано розширити перелік первинних посад, що може обіймати випускник ОПП згідно з Національним класифікатором професій. Особливість ОПП не достатньо відображена в ПРН і компетентностях. Зважаючи, що одним із акцентів ОПП є підготовка викладацьких кадрів для технікумів, коледжів, професійних ліцеїв рекомендовано розглянути можливість започаткування освітньо-наукової програми. Рекомендовано продовжити співпрацю з іншими ЗВО у рамках наявних угод з метою більш детального ознайомлення з перебігом та особливостями реалізації подібних програм для підвищення конкурентоздатності ОП.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Освітня програма загалом має рівень відповідності критерію 1. Експертна група дійшла висновку, що цілі освітньої програми досягаються, і вони відповідають вимогам до сучасного фахівця, потребам роботодавців та тенденціям розвитку спеціальності. Слід відзначити актуальний і спільний лейтмотив ОПП та місії і стратегії ЗВО, пов'язаний із реінтеграцією Донбаського регіону в економіку України через розвиток аграрного сектора, а також ефективну співпрацю із роботодавцями та випускниками. Недоліки, виявлені за критерієм 1, не є суттєвими, а передбачають уточнення проектування освітнього процесу на перспективу за результатами анкетування стейкхолдерів та аналізу поточної реалізації подібних ОП у вітчизняних і закордонних ЗВО.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг освітньої програми становить 90 кредитів ЄКТС, що відповідає Закону України «Про вищу освіту». Обсяг ОК, спрямованих на формування загальних та фахових компетентностей, відповідає вимогам законодавства для другого рівня вищої освіти і становить разом з практикою та атестаційною роботою магістра 66 кредитів, що забезпечує вимогу Стандарту спеціальності 208 – не менше 35 % від загального обсягу обов'язкової складової. Обсяг, що відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти складає 24 кредити ЄКТС. ОП розроблена та завершена з дотриманням усіх процедур, визначених Положенням про освітні програми ЛНАУ (у новій редакції) <https://bit.ly/2RpQo8c>. Експертною групою проведено аналіз навчального плану, затвердженого 30 червня 2020 р., і визначено, що обсяг окремих обов'язкових освітніх компонентів складає від 3 до 7 кредитів ЄКТС, а вибіркових освітніх компонентів складає 3 кредити ЄКТС.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Експертною групою проаналізовано зміст освітньо-професійної програми та перелік освітніх компонентів. Освітня програма є структурованою у контексті загального часу навчання. Зміст ОПП оновлюється: протокол №6/1 від 15.06.2020 р., ОПП 2019 р., надана на запит ЕГ (пакет 5 і 3). Освітні компоненти розділені на семестри і практичну підготовку. Проте відсутній розподіл дисциплін на цикли загальної та професійної підготовки. Перелік освітніх компонентів та кількість кредитів в освітній програмі, навчальному плані та робочому планах співпадають. Значний обсяг мають дисципліни, які забезпечують як загальні, так і фахові компетентності: Проектування технологічних процесів (ОК1), Теорія технологія наукових досліджень (ОК2), Передові механізовані технології (ОК3). При чому освітні компоненти ОК1 та ОК3 мають ідентичні мету і завдання вивчення дисципліни, але шляхи досягнення різняться. Виявлено недоліки структури ОПП, окремих ОК. Структурно-логічна схема ОП2020 недостатньо чітко показує логіку, взаємозв'язок ОК між собою, в тому числі не структуровано 1 рік навчання за семестрами, взаємозв'язок ОК з Підсумковою атестацією. На структурно-логічній схемі зазначено «Виробнича практика (науково-дослідна)» в ОПП і НП виписано «Виробнича практика». По одному ОК забезпечуються ПРН 4, 5, 11, 18, 19 та ЗК 6, а ОК 4, 5, 11 забезпечують лише один ПРН. Для ОК 10 Мехатроніка (спецкурс) як передумови вивчення вказуються дисципліни, що вивчаються на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти і відсутні ті, що вивчаються на другому (магістерському) рівні, що не відповідає структурно-логічній схемі ОП і самій логіці навчання. В Положенні про організацію освітнього процесу в ЛНАУ <https://bit.ly/2RAXBR7> вказано (с. 3, п. 4) річне навантаження здобувача вищої освіти – 60 кредитів ЄКТС, в той же час за ОП річне навантаження здобувача складає 63 кредити ЄКТС. В НП у графіку навчального процесу кількість тижнів теоретичного навчання у 1 семестрі – 12, у 2 семестрі – 14, у зведеній же таблиці бюджету часу за 1 курс теоретичне навчання складає 28 тижнів, що відповідає наданому на запит ЕГ робочому навчальному плану (пакет) і розкладу занять (пкет 2). На екзаменаційну сесію за НП 2020 р. виділяється по 3 тижні у кожному семестрі при тому, що кожної сесії здається іспит із одного предмету. У той же час для заочної форми навчання в НП передбачено для екзаменаційної сесії 1 тиждень. Це вказує на дещо не раціональний розподіл бюджету часу за денною формою навчання і необхідність збільшення тривалості теоретичного навчання у семестрах. Все зазначене дещо послаблює фактичний рівень профільних компетентностей випускників та знижує ефективність досягнення ПРН.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Аналіз змісту ОПП показав, що освітня програма та наявні в ній освітні компоненти в цілому відповідають предметній області спеціальності 208 Агроінженерія, визначених у Стандарті положенням щодо об'єктів вивчення та діяльності, цілям підготовки магістра з агроінженерії з урахуванням регіонального контексту розвитку аграрного сектора. Під час зустрічей як із здобувачами вищої освіти, так і відкритої із випускниками ОП з'ясовано, що в спеціальних дисциплінах вивчаються сучасні механізовані технології, технологічні процеси та системи машин АПК, і зміст освітньої програми достатньо забезпечує можливість підготовки спеціалістів, які можуть працювати за спеціальністю. Під час зустрічей з академічним персоналом було підтверджено те, що на між кафедральних засіданнях розглядалися питання переліку та змісту ОК та їх відповідності сучасному стану предметної області спеціальності 208 Агроінженерія. Загалом експертна група дійшла висновку, що зміст освітньої програми відповідає предметній області спеціальності «Агроінженерія».

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Перелік і обсяг ОК у кредитах ЄКТС вказано в ОПП та у навчальному плані. Обсяг вибіркового компонента складає 24 кредити ЄКТС. Від загального обсягу (90 кредитів ЄКТС) вибіркові компоненти складають понад 26%, що відповідає вимогам Закону України «Про вищу освіту». На момент започаткування ОПП формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти, у ЛНАУ регламентувалося документом «Положення про порядок та умови обрання студентами дисциплін за вибором» (нова редакція) <https://bit.ly/2T8NALH>. На даний час діючими є «Положення про індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти» <https://bit.ly/3fxjGbh> та «Положення про порядок та умови обрання здобувачами вищої освіти ЛНАУ дисциплін за вибором» <https://bit.ly/3whZalO>, в якому визначено порядок реалізації права вільного вибору здобувачами вибіркового навчальних дисциплін, організаційно-методичне забезпечення вибору навчальних дисциплін, порядок формування віртуальних груп. Вибір дисципліни здобувачем відбувається в його особовому електронному кабінеті на веб-порталі Автоматизованої системи управління навчальним процесом. На запит ЕГ завідувачем навчального відділу було продемонстровано роботу Автоматизованої системи управління навчальним процесом ЛНАУ. В результаті підтверджено багатифункціональна працездатність системи. Перелік вибіркового освітніх компонентів розміщено у загальноуніверситетському каталозі вибіркового дисциплін <https://bit.ly/3vgGCC8>. Загальна кількість вибіркового дисциплін за даною ОПП – 8. Для кожної дисципліни подано коротку анотацію, а також є доступ до робочої програми дисципліни через внутрішню інформаційну систему Moodle. Проте анотація дисципліни не містить достатньої кількості інформації щодо структури курсу, літератури, політики оцінювання, критеріїв оцінювання, а РП вибіркового дисциплін мають обмежений доступ, що дещо ускладнює свідомість їх обрання. Згідно з наказом №01-04/310Д від 01.03.2021 р. в ЛНАУ запроваджуються з 2021-2022 н.р. силабуси дисциплін <https://bit.ly/3f2MhGi>, що буде сприяти покращенню процедури вибору ОК. Під час зустрічі здобувачі показали достатній рівень обізнаності в процедурах вибору вибіркового дисциплін. Вони ознайомлені з переліком дисциплін і мають можливість ознайомитися із робочою програмою дисципліни перед її вибором. Також здобувачами вищої освіти було підтверджено те, що вони можуть обирати теми курсових робіт та проєктів, теми індивідуальних завдань, теми

науково-дослідних робіт, брати участь у наукових гуртках за своєю тематикою та ін. Під час зустрічі із студентським самоврядуванням голова студентської ради Гура М.О. проінформував, що студентська рада також бере участь у роз'ясненні процедури формування індивідуальної освітньої траєкторії. Експертною групою проаналізовано отриману інформацію під час зустрічей з фокус-групами і зроблено висновок, що процедури вибору дисципліни є чіткими і зрозумілими, а структура ОПП передбачає можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Організація практичної підготовки здобувачів вищої освіти у Луганському національному аграрному університеті на момент започаткування та провадження ОП 2020 була регламентована «Положенням про проведення практики здобувачів вищої освіти ЛНАУ» (нова редакція) <https://bit.ly/3oBZg51>. На теперішній час порядок організації, проведення і підведення підсумків практики викладено у «Положенні про практичну підготовку здобувачів вищої освіти аграрних та супутніх спеціальностей У ЛНАУ, його ВСП» <https://bit.ly/2QBfwXu>. У попередньому і діючому положеннях визначені види та зміст практик, вимоги до баз практик, організація і керівництво практикою, обов'язки учасників з організації і проведення практики. В освітньо-професійній програмі «Агроінженерія» передбачено один вид практики – виробнича практика, обсягом 6 кредитів ЄКТС. Експертна група для ознайомлення запросила копії угод з підприємствами про забезпечення місць практики, методичні вказівки до звітної документації практики та приклади звітів з практики (пакет 3). Здобувачі вищої освіти мають можливість проходити практику на таких підприємствах: ТзОВ «Бахмут-Агро», ТОВ «Агрофірма Деметра-С», ПСП «Зелена долина», ТзОВ «ЛІУС». Перелічені бази практик відповідають профілю ОП. Також ЗВО надав інформацію про розподіл здобувачів вищої освіти між місцями практики. Робоча програма виробничої практики описує питання організації практики, обов'язки керівників практики та студентів, підведення підсумків практики (структура звіту) та критерії оцінювання. В РП вказується, що «студент повинен зібрати матеріали, необхідні для виконання кваліфікаційної магістерської роботи згідно з індивідуальним завданням, яке формується, виходячи з теми кваліфікаційної роботи». Проте тема кваліфікаційної роботи затверджується на другому курсі (3 семестр) в листопаді місяці (пакет4). Виробнича ж практика проходить після 1 семестру навчання, коли опановано лише 3 дисципліни: ОК4, ОК5, ОК6. Метою практики записано: «поглиблення і закріплення теоретичних знань, отриманих здобувачами в університеті». Зважаючи на викладене, виробничу практику доцільно перенести на 3 семестр в якості переддипломної. Під час зустрічі із здобувачами були задані питання щодо організації практичного навчання за даною ОПП. Здобувачі надали інформацію про роботи, які вони виконували під час практики, і про те, що тривалості практики достатньо для набуття певних практичних навичок. За ОП відсутні результати анкетування здобувачів щодо ефективності практичної підготовки. На зустрічі із роботодавцями було підтверджено те, що вони мають можливість і готові надавати місця проходження практики в достатній кількості для здобувачів цієї ОПП. Загалом, експертна група дійшла висновку, що освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

ОПП «Агроінженерія» передбачає можливість формування універсальних соціальних навичок здобувачами вищої освіти, що в перспективі дасть можливість формувати репутаційний капітал у структурах, де буде проходити їх професійно діяльність. Зміст ОП в цілому забезпечує ПРН, які стосуються світоглядних орієнтирів, навичок системного, критичного мислення та навичок спілкування (ПРН01, 03, 04, 06, 17, 18). Позитивною практикою є захист індивідуальних завдань, дипломного проекту, що мотивує до вільного висловлення своїх думок, участі у дискусії, формує вміння концентруватися, навички публічного виступу, практики та практична робота в лабораторіях розвивають вміння працювати в команді, толерантність. Встановлення чітких процедур оцінювання на ОП формує вміння самодисципліни, відповідальності, самокритики, навички використання інформаційних і комунікаційних технологій у навчальній діяльності. Під час зустрічі із здобувачами вищої освіти були окреслені питання щодо набуття соціальних навичок (soft skills). Здобувачі повідомили, що такі навички вони здобувають при вивченні дисциплін: теорія і технологія наукових досліджень, філософія наукової діяльності, педагогіка та методика викладання у вищій школі, безпека виробничих процесів, ділова іноземна мова. Аналіз робочих програм цих навчальних дисциплін показує, що в них передбачені набуття навичок комунікації, роботи у колективі, здатність приймати рішення, роботи в критичних ситуаціях та ін. Загалом, експертна група дійшла висновку, що дана ОПП передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills).

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт зі спеціальності «Агроінженерія» відсутній. Чинна редакція ОП за основними позиціями узгоджена зі Стандартом вищої освіти спеціальності 208 Агроінженерія для другого (магістерського) рівня вищої освіти. Розробники ОП дотримувалися положень Закону України «Про вищу освіту», нормативних документів ЛНАУ, національного класифікатора професій та інших документів. На між кафедральному засіданні розглядалися питання відповідності ОП стандарту (протокол №6/1 від 15.06.2020 р., пакет 5).

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Навчальний час здобувача вищої освіти регламентований Положенням про організацію освітнього процесу в ЛНАУ <https://bit.ly/2RAXBR7>. Аналіз навчального плану та обсягів кожного освітнього компонента дає можливість зробити висновок, що обсяг даної ОПП та окремих освітніх компонентів реалістично відображає фактичне навантаження здобувачів і забезпечує досягнення цілей та програмних результатів навчання. Навчальний час, відведений для самостійної роботи здобувачів вищої освіти, регламентується навчальним планом і становить 2/3 загального обсягу часу, що корелюється із розумінням, що у сучасних умовах вона є ключовим засобом формування фахівця, здатного до саморозвитку, творчого застосування отриманих знань, адаптації до професійної діяльності в аграрній галузі. Щотижневе аудиторне навантаження студентів для ОР «магістр» спеціальності 208 Агроінженерія складає за НП 1 семестр – 25 год.; 2 семестр – 19 год.; 3 семестр – 20 год. Під час зустрічі із студентським самоврядування головою студради Максимом Гурую було повідомлено інформацію, що періодично проводиться опитування студентів щодо рівня їхньої завантаженості та можливості засвоїти обсяг матеріалу окремих освітніх компонентів. Під час зустрічі із здобувачами отримано інформацію, що організація навчального процесу дозволяє оптимально розподілити свій час. В умовах дистанційного навчання у здобувачів ОП налагоджено он-лайн співпраця з викладачами.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

У ЗВО розроблено Положення про дуальну форму навчання у ЛНАУ <https://bit.ly/3bCdRrN>, що може стати підставою для подальшого впровадження дуальної освіти у перспективі. На ОП підготовка здобувачів за дуальною освітою не здійснюється, реалізуються певні заходи інтеграції освітнього процесу з реальною аграрною практикою, підвищення якості підготовки з урахуванням вимог роботодавців, що може забезпечити запровадження дуальної освіти за спеціальністю 208 Агроінженерія у майбутньому.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Освітня програма враховує регіональний контекст розвитку аграрного сектору. Всі компетентності та програмні результати навчання ОПП забезпечені обов'язковими освітніми компонентами. До загальної підготовки включено три дисципліни гуманітарного складу, які забезпечують активну соціально-громадянську позицію випускників. ОПП забезпечує можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії навчання. У ЗВО документовано реалізацію права здобувачів на вільний вибір навчальних дисциплін, створено загальноуніверситетський Каталог, розміщений на офіційному сайті. Започатковано новітню систему Автоматизованого управління навчальним процесом з можливістю он-лайн вибору дисциплін. Практична підготовка здобувачів вищої освіти здійснюється на підприємствах Донбаського регіону, з якими налагоджена продуктивна співпраця.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

В ОП і НП відсутній розподіл дисциплін на цикли загальної та професійної підготовки. Рекомендовано структурувати перелік дисциплін для забезпечення розуміння взаємозв'язку із загальними, фаховими компетентностями і ПРН. Структурно-логічна схема недостатньо чітко показує логіку, взаємозв'язок ОК між собою, в тому числі не структуровано 1 рік навчання за семестрами, взаємозв'язок ОК з Підсумковою атестацією. Рекомендовано удосконалити структурно-логічну схему та усунути виявлені технічні неточності. По одному ОК забезпечуються ПРН 4, 5, 11, 18, 19 та ЗК 6, а ОК 4, 5, 11 забезпечують лише один ПРН. Рекомендовано переглянути і уточнити вказані відповідності. Освітні компоненти ОК1 та ОК3 мають ідентичні мету і завдання вивчення дисциплін, але шляхи досягнення різняться. Рекомендовано розглянути на між кафедральному засіданні особливості ОК1 та ОК3, уточнити мету і завдання дисциплін. ОК10 Мехатроніка (спецкурс) має за передумови вивчення дисципліни лише бакалаврату. Рекомендовано переглянути і привести у відповідність до структурно-логічної схеми ОП. Розбіжність у річному навантаженні здобувачів за ОП – 63 кредити ЄКТС, в Положенні про організацію освітнього процесу – 60. Рекомендовано усунути розбіжність. Не раціональний розподіл бюджету часу за ОП: зависока тривалість сесій і обмежена тривалість теоретичного навчання. Рекомендовано збільшити тривалість теоретичного навчання та усунути виявлені технічні неточності в НП. Анотації вибіркового дисциплін, розміщені на сайті ЗВО, не містять повної інформації щодо структури курсу, літератури, політики оцінювання, критеріїв оцінювання. Рекомендовано підтримати запровадження силабусів дисциплін. Виробнича практика

проходить після 1 семестру, коли опановано здобувачами лише 3 дисципліни: ОК4, ОК5, ОК6. Рекомендовано перенести практику на 3 семестр в якості переддипломної.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ЕГ вважає, що структура та зміст ОП в цілому відповідають критерію 2. Слід відзначити позитивну практику впровадження в організацію навчального процесу за ОП багатофункціональної Автоматизованої системи управління навчальним процесом, яка продовжує удосконалюватися. Виявлені недоліки у структурно-логічній схемі ОП, взаємозв'язках між ОК, якісному наповненні дисциплін, раціональному розподілі бюджету часу не передбачають принципових змін навчального процесу, це може бути вирішено оперативним корегуванням НП для набору 2021 р., зважаючи на готовність і налаштованість колективів випускових кафедр до оптимізації ОП. Враховуючи, що ОП акредитується вперше і вже переглядалась з внесенням актуальних змін, при наступному перегляді можуть бути внесені необхідні логічні зміни. Загалом критерій Структура та зміст освітньої програми відповідає встановленим вимогам з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому оприлюднено на офіційному веб-сайті Луганського національного аграрного університету, знаходяться за лінком <https://cutt.ly/9bCAУСМ> (зі змінами затверджені на засіданні вченої ради №17 від 06.11.2020 року та введені в дію наказом №01-04/161 від 12.11.2020 року). На думку експертної комісії, вони не містять дискримінаційних положень, привілеїв, є чіткими і зрозумілими. Остаточний документ відповідає Умовам прийому до закладів вищої освіти 2020 року, затверджених наказами МОН України «Про затвердження Умов прийому на навчання до закладів вищої освіти України в 2020 році» від 11.10.2019 р., № 1285 і «Про внесення змін до наказу МОН України від 11.10.2019 р., № 1285» від 04.05.2020 р., №591.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Для вступу на освітньо-професійну програму «Агроінженерія» для абітурієнтів з непідконтрольної території є можливість вступу – склавши внутрішні іспити з певних предметів. Програми для іспиту розробляються викладачами відповідних дисциплін університету, обговорюються на засіданнях кафедр і затверджуються завідувачами відповідних кафедр. Луганський національний аграрний університет надає можливість вступу та навчання на дану ОП абітурієнтам з різних територій та різними життєвими обставинами. Конкурсні предмети визначаються згідно умов вступу, затвердженими МОН України.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Основні документи в Луганському національному аграрному університеті, що регулюють питання визнання результатів навчання, отриманих у інших ЗВО є «Положення про організацію освітнього процесу в Луганському національному аграрному університеті (у новій редакції)» <https://cutt.ly/TbCDuOE> (затверджено вченою радою ЛНАУ протокол №3 від 04.03.2020 року введено в дію наказом №01-04/044 від 10.03.2020 року), «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність у Луганському національному аграрному університеті» <https://cutt.ly/vbCHCFd> (затверджено вченою радою ЛНАУ протокол №20 від 18.12.2020 року та введено в дію наказом №21-04/186 від 21.12.2020 року) та «Положення про порядок перезарахування навчальних дисциплін та визначення академічної різниці» <https://cutt.ly/abCH8FW> (розглянуто і схвалено методичною радою ЛНАУ протокол №6 від 23.03.2016 року, затверджено вченою радою ЛНАУ протокол №7 31.03.2016 року та затверджено в.о. ректора ЛНАУ 04.04.2016 року), в яких передбачено зарахування кредитів відповідно до набутих компетентностей згідно з діючою нормативною базою. Процедури є чіткими, зрозумілими та доступними для всіх

учасників освітнього процесу. Було встановлено, що за даною ОП немає випадків визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Документ, що регулює питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті є «Положення про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті» <https://cutt.ly/GbCJQsW> (затверджено вченою радою ЛНАУ протокол №8 від 04 червня 2020 року та ведені в дію наказом № 01-04/085 від 04 червня 2020 року). Правила які прописані в положенні є чіткими та зрозумілими для всіх учасників освітнього процесу. Під час бесіди з фокус-групами, було встановлено що не всі учасники освітнього процесу ознайомлені з правилами та розуміють суть процедури визнання результатів навчання отриманих у неформальній та/або інформальній освіті. Також було встановлено що був випадок коли здобувачу викладач перезарахував певні теми, при пред'явленні сертифікату на дану тематику.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

В Луганському національному аграрному університеті є низка положень що регулює процедуру визнання результатів навчання, як отриманих в інших ЗВО так і в неформальній освіті. Всі положення розміщені у публічному доступі на офіційному веб-сайті ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Здобувачі недостатньо ознайомлені с процедурою перезарахування результатів навчання отриманих у неформальній та/або неформальній освіті. Рекомендація: приділити більше уваги ознайомленню здобувачів з певними положеннями та процедурами.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Оскільки недоліки пов'язані із під критерієм 3.4, а саме, недостатня ознайомленість здобувачів з певними положеннями та процедурами не є суттєвими. А відмічені сильні сторони, а саме, чіткість та зрозумілість правил вступу, можливість вступу абітурієнтів з різними життєвими обставинами стали вирішальними у прийнятті рішення, то було прийняте спільне рішення ЕГ, що ОП відповідає критерію 3 за рівнем В.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Освітній процес організовано за Положенням про організацію освітнього процесу в ЛНАУ <https://bit.ly/2RAXBR7> з урахуванням інноваційних освітніх технологій, механізмів і процедур, визначених чинним законодавством, за формами: навчальні заняття; самостійна робота і практична підготовка; контрольні заходи. У РП зазначено форми і методи навчання переважно загальним списком, без врахування особливостей дисциплін. Адміністрація ЗВО на зустрічі повідомила, що в університеті дистанційне навчання апробовано ще до початку пандемії за Положенням про дистанційне навчання <https://bit.ly/3woeuo3> можливе використання різних платформ, базовою є Moodle <http://edu.lnau.in.ua/>, де викладач розробляє і керує навчальним контентом, здійснює спілкування у доцільних формах. З 2020 р. діє Автоматизована система управління навчальним процесом (продемонстровано ЕГ), де у зручній формі з персонального кабінету студента є доступ до Електронних журналів, розкладу, можливість скласти

навчальне порт фолію, обрати вибіркові дисципліни, записатися на індивідуальну консультацію тощо. Наразі викладачі користуються платформою Moodle переважно для передачі методичних матеріалів лекційних і практичних, проведення тестів, але показ зразків і приймання практичних завдань здійснюється іншим способом (групи у месенджерах, електронна пошта), хоча така можливість є у Moodle. Доцільно доповнити і оновити контент електронних курсів. Форми і методи навчання на ОП забезпечують ПРН, враховано інтереси здобувачів, закладено вільне спілкування, але здобувачі не достатньо обізнані щодо прав впливу на зміст освіти. ЕГ пересвідчилася, що викладачі використовують ефективні методи, коригують їх відповідно до запитів студентів, прагнуть отримати високі результати. На зустрічі студенти відмічали заняття із дисциплін Педагогіка та методика викладання у вищій школі, коли два викладача одночасно, доповнюючи один одного, ведуть навчальний процес; Мехатроніка (спецкурс) – лабораторні заняття проходять із використанням он-лайн лабораторії. Викладачі пропонують студентам випробувати себе в якості лектора, проводять заняття на конвеєрі ХТЗ. На сайті ЗВО подані зведені дані <https://bit.ly/3bH9Nit> щодо якості викладання у ЛНАУ за результатами опитування і лише за 2020 р. На думку ЕГ, наведені результати не дають змогу отримати чіткі, достовірні відповіді за ОПП Агроінженерія, а є усередненими, хоча і достатньо позитивними.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в ЛНАУ (новій редакції) <https://bit.ly/2RAXBR7> учасникам освітнього процесу своєчасно надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання. Інформація у межах окремих освітніх компонентів розміщена в робочих програмах дисциплін, які розташовані на платформі Moodle <http://edu.lnau.in.ua/>, до якого має доступ кожен студент за допомогою персонального паролю і логіну, який їм видається під час зарахування до університету та в Автоматизованій системі управління навчальним процесом <http://176.101.220.8:8081/>, в якій викладачі університету ведуть електронний журнал, що було представлено під час резервної зустрічі з завідувачем навчальним відділом. Також під час зустрічі зі студентами було виявлено, що інформація про цілі, зміст та критерії оцінювання результатів навчання на освітній програмі надається здобувачам переважно на першому занятті. Проте відсутність повної і достатньої інформації у відкритому доступі за дисципліною призводить до того, що здобувач не завжди може дізнатися про зміст та обсяг аудиторної і самостійної роботи, контрольних заходів за семестр із навчальних ресурсів ЗВО.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

На ОП організована наукова співпраця студентів з викладачами випускових кафедр згідно з Положенням про наукове товариство студентів (слухачів), аспірантів, докторантів і молодих учених ЛНАУ <https://bit.ly/3oFPizO>. Під час зустрічі із студентами вони продемонстрували позитивне ставлення до наукової роботи, беруть участь у заходах ЗВО: науково-практичних конференціях, семінарах, підготовці публікацій. На відкритій зустрічі представник Ради молодих вчених Руднік Денис повідомив, що в ЗВО щорічно проводяться наукові конференції за участі здобувачів, публікуються за результатами їх діяльності збірники праць, здобувачі ОП приймають участь у конкурсах інноваційних проектів (наприклад: Д.Герман - Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт зі спеціальності Агроінженерія, 2021, НУБІП, шифр роботи 15 Обробіток (<https://nubip.edu.ua/structure/tt-ndi>)). На запит ЕГ надано електронні посилання на матеріали конференцій (пакег 4) «Актуальні проблеми та наукові звершення молоді на початку третього тисячоліття» за 2017, 2018, 2019 (лютий), 2019 (листопад), 2020 (<http://dSPACE.lnau.edu.ua/xmlui/handle/123456789/1159>) роки, що підтверджують активність здобувачів ОП (секція 7) у проведенні наукових досліджень під час навчання під керівництвом викладачів (наприклад: В. Величко Аналіз технологічного процесу міжрядної культивування просапних культур. - Наук. кер. Поляков А.М., 2019 (лист), с.317-320). В ННІ діє студентський науковий гурток «Механізатор» (керівник Г. Фесенко <https://lnau.in.ua/%D0%BD%D0%B0%D1%83%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D1%96-%D0%B3%D1%83%D1%80%D1%82%D0%BA%D0%B8/?lang=ua>), в якому, наприклад, здобувач І. Гумеч проводить дослідження на тему “Технологія ремонту вузлів гідросистем сучасних мобільних машин” під керівництвом професора Кім Ен Дара. Керівництво ЛНАУ підтверджує сприяння більш активному залученню студентів до наукової роботи (зустріч 1). За наукову, науково-технічну діяльність здобувачі вищої освіти отримують додаткові бали до рейтингу успішності (наприклад здобувач Є. Четверіков (гр. АІ591М) за участь у НПК2020 Актуальні проблеми та наукові звершення молоді на початку третього тисячоліття) згідно з Положенням про порядок призначення і виплати стипендій у ЛНАУ <https://bit.ly/3f3rORN>. На даний момент робота не систематизована, що знижує ефективність наукової роботи студентів ОП. В той же час здійснювана наукова діяльність викладачів, тематика дисциплін ОП мають значний потенціал щодо ширшої співпраці із студентами.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Процедура щорічного оновлення змісту ОП декларована нормативними документами і контролюється ЗВО <https://bit.ly/3fZrORN>. За свідченнями гаранта, директора ННІ, НПП діє система перегляду та обговорення змісту ОПІ та окремих ОК на рівні випускових кафедр та інституту. На запит ЕГ надано попередню ОПІ 2019 (пакет 3). ЕГ зібрано та проаналізовано матеріали, які показують оновлення викладачами змісту ОК за результатами індивідуальної науково-методичної діяльності, зокрема, за матеріалами опублікованих праць, втілюючи наукові доробки у відповідні розділи дисциплін, завдяки підвищенню кваліфікації та стажуванню: доц. Волох В. у ОК12 за результатами стажування в Академії управління і адміністрування, м. Ополь, Польща «Керування процесами в механізації виробничих процесів та інноваційних технологій в сільському господарстві» (пакет 2), у ОК3 за результатами патентних розробок «Машина для внесення мінеральних добрив та інших сипучих матеріалів» (UA121085C2), «Сільськогосподарський агрегат» (UA117866C2) (пакет 4), у ОК8 за результатами виконання держбюджетної теми «Розробка перспективних технологій, технологічних процесів і засобів механізації в АПК». Опубліковані за останні роки монографії та підручники дозволили переглянути зміст, оновити структуру дисциплін: Нікітіна В. «Соціальна робота з вимушеними переселенцями у сучасній Україні» – ОК5, Карпицький М. «Личность в современной практике образования» – ОК4.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Міжнародна співпраця ЗВО організована за угодами з 6 університетами Європейських країн (на запит ЕГ надано підтвердження – пакет 4), Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність <https://bit.ly/3hFFxzT>, Положенням про проведення навчально-виробничих закордонних практик та стажувань <https://bit.ly/3oxOIno>. Університет бере активну участь у проектах з Європейським Союзом «Відродження переміщених університетів: посилення конкурентоспроможності, підтримка громад» (REDU), «Вдосконалення вищої сільськогосподарської освіти у Східній Україні» (ANEAT) <https://lnau.in.ua/eu/?lang=ua>, в рамках яких проводяться робочі візити, тренінги, семінар-тренінги, Сполученими Штатами Америки з Агентством США з міжнародного розвитку (USAID) <https://lnau.in.ua/usaaid/?lang=ua> за проектами «Агрокебети», «Стартап-школа Sikorsky Challenge», «Підтримка дистанційного навчання», «Відродження аграрної освіти на Сході України». На зустрічі із менеджментом було встановлено, що співпраця за програмою USAID дозволила отримати 182 одиниці комп'ютерної техніки та 200 одиниць меблів і продовжується. В її рамках будуть створені коворкінг-центри у Старобільську й Слов'янську. У березні 2021 р. за участі USAID в рамках проекту «Економічна підтримка Східної України» проведено МНТК «Використання інформаційних технологій для оптимізації процесів виробництва сільськогосподарської продукції та управління підприємствами». Студенти ОП (Р. Жаркой, О. Левицький) у період з грудня 2020 по лютий 2021 рр. проходили навчально-виробничу практику у Німеччині на підприємстві Allfein Feinkost GmdH&Co.KG (на запит ЕГ надано підтверджуючі матеріали, пакет 4). Завідувач кафедри В. Волох пройшов стажування 2018 р. в Академії управління і адміністрування, м. Ополь, Польща, за напрямом «Керування процесами в механізації виробничих процесів та інноваційних технологій в сільському господарстві». Сприяють інтернаціоналізації публікації викладачів, що беруть участь в освітньому процесі за ОП, у виданнях, що індексуються в науково-метричній базі Scopus, їх участь в міжнародних наукових конференціях (табл. 2 СО).

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Форми і методи навчання на ОП забезпечують заявлені ПРН, у освітньому процесі реалізовано повний рівень академічної свободи, враховано інтереси здобувачів, викладачі підбирають ефективні методи, коригують їх відповідно до запитів студентів, прагнуть отримати високі результати. Проводяться анкетування студентів. Студенти позитивно ставляться до наукової роботи. Активною є участь ЗВО в міжнародних проектах та програмах, пов'язаних із розвитком освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Відсутність у відкритому доступі повної інформації щодо змісту, характеру завдань проміжного та підсумкового контролю, критеріїв оцінювання із дисциплін. Рекомендовано розмістити у відкритому доступі на сайті університету (кафедри) робочі програми (силабуси) дисциплін. На даний час викладачі не використовують повною мірою можливості платформи Moodle, дисципліни не повністю наповнені, наявний контент вимагає оновлення. Рекомендовано заповнити контент електронних курсів за ОП. Результати анкетування здобувачів не дозволяють виявити особливості ОП, а проводяться за участі усіх здобувачів ЗВО. Деякі показники та ефективність формування питань потребують аналізу групою забезпечення ОП. Рекомендовано більш детально опрацювати результати, удосконалити запитання анкети з метою отримання більш явних показників. Наукова робота із здобувачами недостатньо систематизована. Рекомендовано спрямувати наукову діяльність викладачів на широку співпрацю із студентами. НПП та здобувачі ОП не беруть активної участі у заходах міжнародної академічної мобільності. Рекомендовано учасників освітнього процесу мотивувати до більш активної діяльності, поширювати актуальну інформацію міжнародної співпраці, більше використовувати он-лайн комунікацію, в тому числі з академічною спільнотою закордонних ЗВО.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Навчальний процес за ОП відбувається належним чином. Слід відзначити позитивну практику тривалої і різноманітної співпраці ЗВО з Європейським союзом (проекти REDU, ANEAT), США (проект USAID), що сприяють інтеграції університету в міжнародний освітній простір, а також пошуку та використання інноваційних методів навчання. Виявлені недоліки з формування контенту ОК на платформі Moodle, на даний час заміщені іншими каналами навчальної комунікації (Office 365), формулювання запитань анкети потребує періодичного перегляду і не повинно бути усталеним. Ситуацію з науковою роботою обговорено з науково-педагогічним колективом, заплановано активізувати роботу. Загалом, критерій Навчання і викладання за освітньою програмою, відповідає встановленим вимогам з недоліками, що можуть бути усунені на протязі року.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів в Луганському національному аграрному університеті регулюються «Положенням про організацію та проведення поточного і семестрового контролю результатів навчання у Луганському національному аграрному університеті» <https://cutt.ly/DbCZEVs> (затверджено вченою радою ЛНАУ протокол №10 від 25.04.2019 року та введено в дію наказом №01-04/099 від 15.05.2019 року). Оцінювання знань студентів відбувається під час поточного (лабораторні та практичні заняття, самостійна робота) та підсумкового контролю (захист випускних кваліфікаційних робіт). Формами контрольних заходів є модульна контрольна робота, екзамен та залік. Під час спілкування зі стейкхолдерами підтверджено, що критерії оцінювання доносяться здобувачам на початку викладання кожної з дисциплін, є чіткими та зрозумілими для всіх учасників освітнього процесу.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

На даний момент атестація здобувачів Луганського національного аграрного університету відбувається згідно з прийнятим новим стандартом з спеціальності 208 «Агроінженерія» у вигляді публічного захисту кваліфікаційних робіт (дипломних проектів), що регулюються «Положенням про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії в Луганському національному аграрному університеті» <https://cutt.ly/cbCZMhM> затверджено вченою радою ЛНАУ протокол №8 від 27.02.2019 року введено в дію наказом №01-04/62-4 від 27.02.2019 року).

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедура проведення контрольних заходів діє відповідно до певних розділів нормативних документів ЗВО, а саме: «Положенням про організацію та проведення поточного і семестрового контролю результатів навчання у Луганському національному аграрному університеті» <https://cutt.ly/DbCZEVs> (затверджено вченою радою ЛНАУ протокол №10 від 25.04.2019 року та введено в дію наказом №01-04/099 від 15.05.2019 року), «Положенням про комісію з питань академічної доброчесності Луганського Національного Аграрного Університету» <https://cutt.ly/fbCXi53> (затверджено вченою радою ЛНАУ протокол №3 від 04.03.2020 року та введено в дію наказом №01-04/044 від 10.03.2020 року), «Положенням про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії в Луганському національному аграрному університеті» <https://cutt.ly/cbCZMhM> (затверджено вченою радою ЛНАУ протокол №8 від 27.02.2019 року введено в дію наказом №01-04/62-4 від 27.02.2019 року), «Положення про апеляційну комісію Луганського національного аграрного університету» <https://cutt.ly/TbCXlba> (затверджено вченою радою ЛНАУ протокол №03-03/4BP від 25.03.2021 року введено в дію наказом №01-04/420Д від 29.03.2021 року). Об'єктивність екзаменаторів регулюється та контролюється низкою положень. Під час обговорення у фокус-

групах здобувачі та НПП запевнили, що прецедентів які були б пов'язані з необ'єктивністю викладачів під час здійснення освітнього процесу, не відмічено.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Університетом запроваджено низку нормативних документів, з питань академічної доброчесності: «Положенням про організацію та проведення поточного і семестрового контролю результатів навчання у Луганському національному аграрному університеті» <https://cutt.ly/DbCZEVs> (затверджено вченою радою ЛНАУ протокол №10 від 25.04.2019 року та введено в дію наказом №01-04/099 від 15.05.2019 року), «Положенням про комісію з питань академічної доброчесності Луганського Національного Аграрного Університету» <https://cutt.ly/fbCXi53> (затверджено вченою радою ЛНАУ протокол №3 від 04.03.2020 року та введено в дію наказом №01-04/044 від 10.03.2020 року), «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у Луганському національному аграрному університеті» <https://cutt.ly/zbCXEx3> (затверджено вченою радою ЛНАУ протокол №03-03/4BP від 23.03.2021 року та введено в дію наказом №01-04/420Д від 29.03.2021 року), «Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в Луганському національному аграрному університеті» <https://cutt.ly/vbCXFjh> (затверджено вченою радою ЛНАУ протокол №19 від 24.12.2019 року та введено в дію наказом №01-04/022 від 25.01.2020 року). Контроль за виконанням питань академічної доброчесності виконує відділ моніторингу якості освіти. Питання академічною доброчесності популяризують викладачі у продовж викладання дисциплін та куратори груп на зібранні з групою. Загалом, університетські процедури відповідають сучасному баченню питання популяризації і дотримання академічної доброчесності. Під час бесіди з фокус-групою було виявлено, що здобувачі не ознайомлені до кінця з процедурою перевірки робіт на плагіат.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Чітко структуровані критерії оцінювання, які вчасно доносяться студентам. Процедура проста та зрозуміла всім учасникам освітнього процесу. Процедура дотримання академічної доброчесності дисциплінує здобувачів та стимулює створювати продукт інтелектуальної власності і закликає поважати авторське право. Процедура оцінювання та оскарження результатів навчання прозора і зрозуміла всім здобувачам вищої освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Здобувачі не до кінця розуміють процедуру перевірки робіт на плагіат. Рекомендуємо більше уваги приділити ознайомленню здобувачів з процедурою перевірки робіт на плагіат. Продемонструвати роботу програми «Unicheck» та додатково розповісти про важливість дотримання академічної доброчесності.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Під час проведення акредитації експертна група з'ясувала, що у ЗВО розроблені та впровадженні положення, якими регулюють всі питання щодо форм та методів контрольних заходів та критеріїв оцінювання знань студентів, а також положення щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів. Виявлені слабкі сторони, а саме, недостатня ознайомленість здобувачів з процедурою перевірки робіт на плагіат, не є суттєвими та можуть бути усунені в короткий термін. А відмічені сильні стороною а саме, чітко структуровані критерії оцінювання, прості та зрозумілі процедури дотримання академічної доброчесності, оцінювання та оскарження результатів навчання є вирішальними у прийнятті рішення. Підсумовуючи викладені усі сильні сторони та недоліки за Критерієм 5 прийшли спільної думки що ОП відповідає рівню В.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Науково-педагогічні працівники, які задіяні до реалізації ОП «Агроінженерія» мають академічну та професійну кваліфікацію, що повністю відповідає дисциплінам ОП та не викликає сумнівів у здатності забезпечити досягнення визначених цілей та програмних результатів навчання ОП. Загальна кількість НПП – 14 осіб, із них 3 доктора наук, та 10 кандидатів наук. Середній НПП стаж – 17 років. Тематика науково-методичних публікацій викладачів відповідає навчальним дисциплінам, що їх викладає викладач на ОП. 70% НПП мають науковий ступінь, відповідно, дисципліні, що викладається. Наприклад, к.т.н. Волох В.О., що викладає на ОП Навчальну дисципліну «Формування технологічних систем в АПВ», за минулий 2020 рік має 2 публікації в виданнях з бази Scopus, за тематикою досліджень, прямо пов'язаних з ОП, пройшов курс підвищення кваліфікації в Академії управління і адміністрування Opole, Poland (The Academy of Management and Administration in Opole, Poland "Process management in the mechanization of production processes and innovative technologies in agriculture", Certificate of training №033, 1.06.2018.-31.08.2018). Викладачі, що задіяні у ОП виконують показники професійної активності (згідно п.30 Ліцензійних умов) від 3 до 11 пунктів, 90% викладачів забезпечують виконання 5-ти і більше показників відповідно до Ліцензійних умов. Зазначене свідчить про постійний належний рівень кваліфікації науково-педагогічних працівників. Проведений аналіз, надані ЗВО пояснення, бесіди з викладачами під час візиту ЕГ, підтверджують відповідність складу викладачів академічній та науковій кваліфікації, а також професійну активність викладачів, що забезпечує досягнення визначених цілей та результатів навчання за даною ОП.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

У ЗВО процедури та критерії конкурсного добору викладачів є зрозумілі та прозорі, а «Положення про конкурсний відбір та призначення на посади науково-педагогічних і педагогічних працівників» є доступними та розміщене на сайті університету (<http://lnau.in.ua/0177>) Згідно п.2.11. даного Положення претендент на посаду крім інших документів додає список наукових праць за останні п'ять років, документи, що підтверджують підвищення кваліфікації протягом останніх п'яти років, інші документи, що засвідчують його професійні якості, звіт про навчально-методичну, виховну, науково-дослідницьку та профорієнтаційну роботу за попередній період (для осіб, які працюють у ЗВО). Також для претендентів на посади завідувача кафедри, директора інституту, декана факультету, директора коледжу додатково слід надавати програму (проект) розвитку структурного підрозділу. Первинна оцінка рівня професійної кваліфікації й особистісних якостей претендента проводиться органом громадського самоврядування кафедри, навчально-наукового інституту. Для оцінки професійної кваліфікації претендента, кафедра може запропонувати йому прочитати пробні відкриті лекції, провести практичні заняття у присутності науково-педагогічних працівників кафедри та запрошених з інших кафедр, споріднених за напрямками підготовки. Відповіді, отримані під час зустрічей з академічним персоналом, також з адміністративним персоналом структурних підрозділів ЗВО, відповідальних за забезпечення якості освіти (РУБАН Ганна Сергіївна – методист сектору забезпечення якості вищої освіти центру якості, професійної адаптації та консалтингу; - підбір кадрів; ВОЗІЯНОВА Наталія Павлівна - начальник відділу кадрів; КІРАЛЬГАЗІ Іван Іванович - відповідальний секретар приймальної комісії, старший викладач кафедри "Механізація виробничих процесів у АПК"), підтвердили, що процедури конкурсного добору викладачів є досить дієвими для забезпечення необхідного рівня професіоналізму НПП. Таким чином, можна зробити загальний висновок, що процедури конкурсного добору викладачів дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації ОП.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

В результаті проведених зустрічей зі студентами, викладачами та роботодавцями можна зробити висновок про тісну співпрацю Навчально-наукового інституту механізації сільського господарства ЛНАУ із фахівцями провідних підприємств регіону. В рамках такої співпраці практикується не тільки запрошення студентів на екскурсії на підприємства та керівництво їх практикою, але і запрошення роботодавців на зустріч зі студентами на території ЗВО в рамках викладання певних дисциплін. Навчально-науковий інститут механізації сільського господарства ЛНАУ співпрацює з багатьма представниками роботодавців: сільськогосподарськими підприємствами, науково-дослідними установами, відокремленими підрозділами ЛНАУ, машинобудівними заводами, що розробляють і впроваджують в експлуатацію сільськогосподарську техніку, підприємствами з переробки зерна, організаціями з розробки програмного забезпечення у галузі проектування сільськогосподарських машин і технологій обробки ґрунту, виробниками добрив для рослинної продукції тощо. На сільськогосподарських підприємствах ТОВ «ІЛЮС», ТОВ «БАХМУТ-АГРО», з якими укладено договори про співробітництво, надають можливість пройти навчальну практику з залученням сучасної високоякісної техніки та залучати зразки цієї техніки при проведенні практичних занять зі спеціальних дисциплін. Договір про співпрацю ЛНАУ та «БАХМУТ-АГРО» blob:<https://office.naqa.gov.ua/960663e8-6546-4965-9df6-6a74e32c82aa>, - С.50. ДОГОВІР про співпрацю з СТОВ «ІЛЮС» blob:<https://office.naqa.gov.ua/27f0e30d-4558-44e7-b9b1-47d7c96bb133>, -С. 13-17.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Навчально-науковий інститут механізації сільського господарства ЛНАУ залучає до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців, наприклад, директора ТОВ «Санфлауер» Лькова Д.В., керівника фермерського господарства «Ніка» Штирова Ю.С., що знайшло підтвердження під час зустрічі експертної групи роботодавцями регіону в період проведення акредитаційної експертизи. Наприклад, 15 березня 2021 року було проведено відкриту лекцію за участю роботодавців для здобувачів вищої освіти спеціальності «Агроінженерія» ОС «Магістр» директор ТОВ «Санфлауер» Лькова Д.В. та керівника селянського (фермерського) господарства «Ніка» Штирова О.С. <https://u.to/9gdVGw>.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

У ЗВО організовано систему сприяння професійному розвитку викладачів, що реалізується різними програмами та організаційними заходами, що регулюється у тому числі «Положенням про професійний розвиток науково-педагогічних і педагогічних працівників у Луганському національному аграрному університеті» <https://u.to/WvFUGw>. У ЗВО систему сприяння професійному розвитку викладачів через безкоштовної участі їх програмах стажування у відповідних установах, підвищення кваліфікації, організації методичних семінарів та тренінгів, присвячених актуальним проблемам вищої освіти та науки Також ЗВО сприяє фінансовій підтримці участі у конференціях, що засвідчили як представники керівництва ЗВО, так і викладачі за даною ОП. Останнє було підтверджено під час бесіди з Головним бухгалтером ЛНАУ в період проведення акредитаційної експертизи. ЗВО має укладений «Договір про підвищення кваліфікації та стажування» з Харківським національним аграрним університетом ім. В.В. Докучаєва. Завідувач кафедри Волох В.О. проходив тренінг для завідувачів кафедр (провідних викладачів) у Науково-методичному центрі «Агроосвіта» Міністерства освіти і науки України «Сучасне інноваційне технічне обладнання тваринницьких ферм і методики викладання дисциплін» Загальний обсяг 16 годин. м. Харків 25-26 квітня 2018 р. Сертифікат №1296-18 та підвищення кваліфікації в Академії управління і адміністрування, Ополе, Польща, за програмою «Керування процесами в механізації виробничих процесів та інноваційних технологій в сільському господарстві», 2018 р. Старший викладач Стрельников В.І. проходив підвищення кваліфікації: Комунальне науково-виробниче підприємство АСУ «Слов'янськ», Учбовий центр «Охорона праці». Тема: «Безпека праці в виробництві». Свідоцтво АК №086981. Але при цьому участь викладачів випускової для даної ОП у програмах міжнародної академічної мобільності або міжнародних наукових проектах практично відсутня.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Заходи, що стимулюють розвиток викладацької майстерності включають матеріальну і професійну направленість. Наприкінці кожного навчального року, відповідно до «Положення про критерії оцінювання показників рейтингу педагогічних та науково-педагогічних працівників» <http://lnau.in.ua/oopu> проводиться рейтинг ННП, який враховує їх педагогічну та наукову діяльність (впровадження інформаційно-комп'ютерних технологій в навчальний процес; проходження стажування; підвищення кваліфікацій здобуття наукових ступенів і вчених звань; видання статей в міжнародних базах даних; викладання іноземними мовами тощо). За результатами рейтингу ННП проводять матеріальне стимулювання працівників, наприклад за публікацію статей у науково-метричних базах Scopus або Web of Science, нагородження (почесними грамотами і листами порядку), це враховується при укладенні контракту та інше. В ЛНАУ розроблено «Положення про матеріальне стимулювання науково-педагогічних, педагогічних, наукових працівників за наукові досягнення ...» розміщено на інтернет-сайті <https://u.to/kPFUGw>. Прийняті заходи стимулюють ННП до підвищення кваліфікації, розвитку своєї майстерності, участі в науково-дослідній роботі, винахідницькій діяльності, публікації статей, посібників тощо. Показники рейтингу науково-педагогічних та педагогічних працівників ЛНАУ публікуються на інтернет сайті ЛНАУ <https://u.to/dQFUGw>. План підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників на 2020-2021 н.р. <https://u.to/8B5UGw>. Перспективні плани підвищення кваліфікації викладачів, наприклад, https://lnau.in.ua/DOCS/spetsaln-umovi-bakalavr-magstr2020_02_04_20.pdf, <https://u.to/dQFUGw>., Систематичне стимулювання ННП задіяних у ОП до розвитку викладацької майстерності підтверджується Наказами «Про преміювання» №01-15/49к від 27.05.2020, №01-15/142к від 10.12.2020, №01-15/124к від 23.10.2020, №01-15/49к, та іншими (див. ПАКЕТ ДОКУМЕНТІВ №1, с.42-45; <https://office.naqa.gov.ua/27foez30d-4558-44e7-b9b1-47d7c96bb133>), з формулюваннями, наприклад, «З метою підвищення якості навчального процесу, стимулювання прагнення до поглиблення професійних знань та навичок, удосконалення педагогічної майстерності, підвищення якості викладання дисциплін та відзначення працівників, які отримали високі показники рейтингу ... преміювати наступних працівників ...». Дієвість системи стимулювання розвитку викладацької майстерності підтверджена у бесіді на Зустрічі з академічним персоналом (Зустріч 3, День 1-й).

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

У ЗВО діє результативна система стимулювання та заохочення працівників через нагородження різноманітними оригінальними видами нагород різних видів та рівнів, що запровадженні керівництвом ЗВО, а також преміювання, наприклад, за публікацію статей у науково-метричних базах Scopus або Web of Science. Як результат - більше 90% викладачів, що задіяні у ОП «Агроінженерія», забезпечують виконання від 5 до 11 показників професійної активності (згідно п.30 «Ліцензійних умов»).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Участь викладачів ОП «Агроінженерія», у міжнародних програмах академічної мобільності та проектах практично відсутня. Рекомендується більш активно відшукувати можливості участі у міжнародних проектах та програмах академічної мобільності, які широко представлені на сайті ЛНАУ у розділі міжнародної діяльності, наприклад, <https://lnau.in.ua/eu/?lang=ua> «Про надання гранту в рамках програми «Підтримка ЄС переміщеним вищим навчальним закладам Сходу України», що передбачає зокрема, підвищення компетенції адміністративного та науково-педагогічного персоналу ЛНАУ.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Сильною стороною забезпечення ОП є академічна та професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми (3 доктора та 10 кандидатів наук), діюча система морального та матеріального стимулювання до поглиблення професійних знань та навичок, що ілюструється виконанням НПП від 5 до 11 показників професійної активності, залученість роботодавців та професіоналів-практиків до організації та реалізації освітнього процесу. Недоліком за даним критерієм є відсутність участі викладачів за даною ОП у міжнародних проектах та програмах академічної мобільності. Виявлені недоліки не є критичними і можуть бути виправлені без порушення змісту ОП, а з врахуванням сильної сторони критерію, можна визнати рівень відповідності «В».

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Під час проведення акредитаційної експертизи у частині оцінювання фінансових, матеріально-технічних та інформаційних ресурсів встановлено, що навчальні аудиторії та лабораторії, їх наповнення, спеціалізоване обладнання, а також наповнення бібліотечного фонду відповідною науково-навчальною та методичною літературою забезпечують досягнення цілей і програмних результатів навчання за ОНП. Це підтверджується наявністю: комп'ютерних класів та безоплатним доступом до мережі Інтернет; платформи Moodle у поєднанні з програмним забезпеченням Office365. Навчально-методичне забезпечення ОНП знаходиться у вільному доступі на платформі Moodle (<http://edu.lnau.in.ua/>) та в репозиторії ЗВО (<http://dSPACE.lgnau.edu.ua/xmlui/>). Відео презентація матеріальної бази Навчально-наукового інституту механізації сільського господарства ЛНАУ продемонструвала наявність аудиторій та лабораторій для вивчення гідравлічного обладнання, стендів випробування та обслуговування двигунів внутрішнього згоряння, верстатного парку механічного обробітку деталей сільськогосподарського призначення, ковальської обробки металів, плакатів, стендів та таке інше. Постійна співпраця з передовими господарствами галузі надає можливість здобувачам освіти вивчати новітнє обладнання та отримувати практичні навички. Як підтвердили зустрічі зі здобувачами, викладачами та працівниками університету, матеріально-технічне забезпечення навчального процесу, комп'ютерна техніка, бібліотека, гуртожитки, спортивні майданчики постійно оновлюються. Крім того, необхідно відмітити наявність навчальних аудиторій, які оснащені сучасним комп'ютерним обладнанням за рахунок співпраці з представництвом US Agency for International Development (USAID) (сайт ЛНАУ - Нове обладнання від USAID <https://u.to/PfRUGw>). Загалом фінансування із держбюджету покриває поточні потреби ЗВО. Розвиток здійснюється за позабюджетний рахунок, наприклад, за рахунок участі у проектах та програмах ЄС (Проект ЄС Програма «Підтримка ЄС переміщених закладів вищої освіти на сході України» Грантова угода № 2020/415-429 (<https://u.to/oVrbGw>), Проект ЄС «Вдосконалення вищої сільськогосподарської освіти у Східній Україні». Цілі Проекту: - Сприяти відновленню технічних і наукових можливостей ЛНАУ; - Допомогти встановити зв'язки з університетами-партнерами для реалізації спільних наукових і навчальних проектів (<https://u.to/rhpbGw>).

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Під час проведення дистанційних зустрічей через інтерв'ювання студентів та науково-педагогічних працівників було встановлено, що всі учасники освітнього процесу мають безоплатний доступ до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, що є необхідними для здійснення навчальної, викладацької та наукової діяльності в межах ОП. Під час проведення онлайн-візиту підтверджено, що університет має достатній бібліотечний фонд для забезпечення навчального процесу, та приймає заходи для безперервного поповнення фондів літератури. Забезпечено безкоштовний інтернет-доступ до фондів бібліотек інших ЗВО та міжнародної бази видань Scopus та Web of Science.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Освітнє середовище, в цілому, є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти («Декларація відповідності матеріально-технічної бази вимогам законодавства з питань охорони праці» від 16.07.2020, Зареєстровано територіальному органі Держпраці 22.07.2020 №05-20/125-20, blob:<https://office.nau.gov.ua/29f6b4fo-cb7b-4f83-8c57-c6575d891285>, стор.11-15). Під час акредитаційної експертизи, було визначено, що студенти та професорсько-викладацький склад задоволені станом матеріально-технічної бази. Виходячи з онлайн-екскурсії і спілкування з представниками студентського самоврядування, можна зробити висновок, що здобувачі вищої освіти забезпечені необхідною базою для успішного опрацювання даної ОП. Представники студентського самоврядування запевнили, що ЗВО створює умови для організації дозвілля студентів. Санітарно-технічний стан приміщень, навчально-лабораторних аудиторій відповідає вимогам чинних норм і правил експлуатації. У них забезпечується необхідний тепловий, санітарний та протипожежний режим. Як запевнили представники студентського самоврядування під час зустрічі, ЗВО одразу реагує на звернення студентів та намагається вирішити питання якнайшвидше. Наприклад, у вересні 2020 року у гуртожитку були проблеми з гарячою водою. Після звернення студентів проблема була вирішена на протязі тижня. Згідно відомостей про самооцінювання освітньої програми стан усіх приміщень ЗВО відповідає положенням Норм експлуатації будівель закладів освіти та вимогам з охорони праці. В планах ЗВО на 2021 рік створення зони відпочинку на території ЗВО.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Інтерв'ювання студентів дозволило визначити, що заклад забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти. Освітня та організаційна підтримка студента забезпечується роботою деканату та кафедр безпосередньо через викладачів під час проведення навчальних занять. Консультування здобувачів з інших освітніх компонентів відбувається за окремим графіком, який оприлюднюється з використанням платформи Moodle. Інформаційна підтримка здійснюється за рахунок наявності необхідної інформації у вільному доступі на офіційному сайті ЗВО, сторінці кафедри, може здійснюватися з використанням платформи Moodle разом із програмним забезпеченням Office365, корпоративної пошти. Староста студентської групи безпосередньо взаємодіє з керівництвом кафедри, студентського самоврядування, гуртожитку. У ЗВО діє соціально-психологічна служба з метою надання психологічної і соціальної допомоги здобувачам та викладачам, робота якої регламентується (Психологічна підтримка - Платформа порозуміння та взаємодії у ЛутНАУ «Скринька довіри» <https://lnau.in.ua/?lang=ua>). Освітня, організаційна, консультативна та соціальна підтримка студентів запроваджується відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу» в ЛНАУ(<http://lnau.in.ua/w3dd>), Законом України «Про освіту», наказами МОН України, Статутом ЛНАУ(<http://lnau.in.ua/q1u9>). Для забезпечення прав студентів в університеті діє Студентське самоврядування. Члени Студентського самоврядування входять до складу Вчених рад різних рівнів, де вирішують актуальні питання студентського життя і університету в цілому. Оскільки ЛНАУ знаходиться поблизу зони ООС, і у даному ЗВО навчаються як студенти переміщені із тимчасово окупованих територій, так і студенти, які проходили військову службу у зоні ООС, експертна група вважає, що кількість фахівців соціально-психологічної служби могла б бути більшою.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

В університеті розроблено та діє «Положення про організацію інтегрованого навчання осіб з особливими освітніми проблемами у Луганському національному аграрному університеті» (<http://lnau.in.ua/oesj>), «Положення про дистанційне навчання у Луганському національному аграрному університеті» (<http://lnau.in.ua/l4jk>). При цьому застосовується новітні освітні технології, технології дистанційного навчання, навчання за індивідуальним графіком. В навчальному корпусі для потреб потенційних здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами оснащений спеціальний пандус та кнопка виклику персоналу. Участь університету в проєкті «Економічна підтримка Східної України»(<https://lnau.in.ua/usaid/?lang=ua>) дає можливість оновлення інфраструктури, реконструкцію

навчальних приміщень з урахуванням потреб студентів з особливими освітніми потребами. За ОП «Агроінженерія» освітнього ступеню магістр, здобувачі з особливими потребами до цього часу не навчалися.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Як свідчать бесіди зі студентським активом та НПП під час візиту ЕГ Випадків звернень студентів, які навчаються на даній ОП, щодо вирішення конфліктної ситуації (у тому числі пов'язані із сексуальними домаганнями, корупцією, дискримінацією) зафіксовано не було. Політика та процедури врегулювання конфліктних ситуацій в ЗВО визначені наступними документами: - Положення про попередження та протидію сексуальним домаганням (<http://lnau.in.ua/4toq>); - Положення про запобігання та протидію булінгу у Луганському національному аграрному університеті (<http://lnau.in.ua/rzck>). Також введено в дію ряд нормативних документів які запобігають виникненню конфліктних ситуацій: - Наказ про заходи з питань запобігання та протидії проявам корупції (<http://lnau.in.ua/roii>), - План заходів з питань протидії проявам корупції (<http://lnau.in.ua/cy7o>), - Антикорупційна програма (<http://lnau.in.ua/b8ws>). В університеті також задіяна скринька довіри. Під час бесіди з представниками органів студентського самоврядування (Зустріч 7, День 2-й) та НПП підтверджено розуміння процедур вирішення конфліктних ситуацій, та загалом низький рівень конфліктності під час реалізації освітньої програми.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Наявні матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання, навчально-методичне та програмне забезпечення, т.і.) дозволяють здійснювати освітній процес на високому рівні, також в умовах дистанційного навчання. Наявні оригінальні освітні простори для здобувачів вищої освіти, де забезпечено вільний доступ до мережі Інтернет та комфортні умови перебування. Постійна співпраця з передовими господарствами галузі надає можливість здобувачам освіти вивчати новітнє обладнання та отримувати практичні навички. Якість надання студентам освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки сприяє досягненню визначених ОП цілей та програмних результатів навчання. Існує чітка і зрозуміла політика процедури вирішення конфліктних ситуацій. Цінним є участь ЗВО у проектах та Програмах ЄС підтримки переміщених закладів вищої освіти на сході України.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Слабкою стороною є недостатня укомплектованість сучасними комп'ютерами обладнанням, що зумовлено динамічним розвитком програмного забезпечення, зазначене можна виправити у короткі терміни. Недоліком за даним критерієм є важкодоступність актуальної інформації щодо діяльності соціально-психологічного служби, оскільки на офіційному сайті ЗВО дана інформація публікується лише на веб-сторінці ієрархічно низького рівня. Тому рекомендується, для обізнаності здобувачів про роботу соціально-психологічного служби, створити посилання на головній сторінці сайту ЗВО на окрему сторінку з актуальною інформацією щодо діяльності служби. Також рекомендується керівництву ЗВО розглянути можливість збільшити кількість штатних одиниць служби, зважаючи на кількість здобувачів та інших особливостей ЗВО.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

При визначенні рівня відповідності критерію врахована наявність оригінальної та широкопрофільної матеріально-технічної бази, доступ здобувачів до новітнього обладнання та технологій на базі співробітництва з партнерами, а також цікавих для здобувачів освітніх просторів. Фінансування із держбюджету покриває поточні потреби ЗВО, а розвиток здійснюється за рахунок участі у проектах та програмах ЄС та USAID. Стан усіх приміщень ЗВО відповідає положенням норм експлуатації та охорони праці, діє чітка процедур вирішення конфліктних ситуацій. Виявлені недоліки стосовно доступності до актуальної інформації щодо діяльності соціально-психологічного центру не критичні і можуть бути виправлені без втручання до змісту ОНП, а в сукупності з сильними сторонами дає підставу рекомендувати оцінку «В» за даним критерієм.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП регулюються: наступними документами: Положення про освітні програми ЛНАУ: <http://lnau.in.ua/fer6>. Положення про організацію освітнього процесу в Луганського національного аграрного університету: <http://lnau.in.ua/w3dd>. Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в Луганському національному аграрному університеті: <http://lnau.in.ua/1bhh>. Відповідно до Положення про освітні програми ЛНАУ перегляд ОП має відбуватись не частіше одного разу на рік, але не рідше, ніж раз на п'ять років. Під час такого перегляду проводиться вдосконалення програм на основі рекомендацій, відгуків пропозицій стейкхолдерів. При перегляді ОП беруться до уваги результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій цієї та інших ОП). Відповідно до Положення, зміни до ОП за поданням гаранта ОП та завідувача випускової кафедри (кафедр) ухвалюється Вченою радою ЛНАУ та затверджуються ректором ЛНАУ. Будь-які зміни, як заплановані, так і проведені під час цього процесу, доводяться усім зацікавленим сторонам, зокрема, розміщенням проекту ОПП на сайті не менш як за місяць до затвердження. Регулярний моніторинг та вдосконалення ОПП у процесі її реалізації забезпечує керівник робочої групи з метою надання належного рівня освітніх послуг, формування відповідних компетентностей та створення сприятливого і ефективного освітнього середовища для здобувачів. Критерії, за якими відбувається моніторинг та удосконалення ОП в процесі її реалізації, формуються як результат взаємозв'язку НПП, здобувачів, випускників, партнерів та роботодавці, а також як наслідок прогнозування розвитку спеціальності та кон'юнктури ринку. Так, наприклад, дивись «Витяг з протоколу Міжкафедрального засідання ...» від 15.06.2020 №6/1 «Ільков Д.В., директор ТОВ «Санфлауер», який наголосив, що у проекті освітньої програми доцільно додати цілі навчання, уточнення предметної області. Також необхідно врахувати, при визначенні особливості програми, її регіональний контекст та важливість підготовки потенційних викладачів для коледжів, професійних ліцеїв Луганської та Донецької областей. Ці пропозиції враховано в кінцевій редакції ОПП. Штиров О.С., керівник селянського (фермерського) господарства «Ніка» зазначив, про важливість спеціальності «Агроінженерія» для реального сектора сільськогосподарського виробництва. Дисципліни, які зазначені в ОП мають практичне застосування, наприклад дисципліна «Аграрний сервіс та інформаційне забезпечення» дозволить студентам отримати знання з застосування прикладних цифрових продуктів на практиці як при організації виробничих процесів ...» (Пакет_5 – С.1-4).

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Членами експертної групи під час акредитаційної експертизи підтверджено, що здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості (Пакет 5, blob:<https://office.naqa.gov.ua/b89ddd67-aafd-4782-ad70-296ae6c2eb7b> с.79-87. Протокол засідання Ради з якості вищої освіти ЛНАУ 18.02.2021 №01-10/2РЯ). Щороку проводиться анонімне анкетування, яке є приводом для обговорення на Вченій раді та Раді з якості освіти : blob:<https://office.naqa.gov.ua/b89ddd67-aafd-4782-ad70-296ae6c2eb7b>, -С.31-57, <https://u.to/TgtVGw> . Анкета для опитування здобувачів освітнього ступеня "магістр" спеціальності 208 «Агроінженерія» щодо якості освітнього процесу поради або зауваження щодо покращення якості системи освіти в ЛНАУ (за бажанням можна виділити окремих викладачів або курси дисципліни). Статистика обробки Анкет blob:<https://office.naqa.gov.ua/b89ddd67-aafd-4782-ad70-296ae6c2eb7b>, -С.64-75. Зі слів здобувачів, студенти мають можливість обирати навчальні дисципліни, що було підтверджено на зустрічах зі здобувачами освіти. Процедура вибору в особистому кабінеті студента була продемонстрована експертній групі під час додатковою зустрічі акредитаційного візиту. Студенти залучені до кафедральних засідань та обговорень на Вченій раді факультету.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Під час акредитаційної експертизи ОП під час зустрічі з роботодавцями, експертної групі підтверджено, що вони систематично залучаються до обговорення змісту та результатів ОП. Зі свого боку представники ННІ механізації сільськогосподарського господарства запевнили, що представники проектної групи та групи забезпечення ОП постійно спілкуються з роботодавцями в при здійсненні навчального процесу, зокрема під час проведення занять та практик на базі підприємств та організацій-роботодавців. Гарант та НПП проводять опитування, анкетування роботодавців, надсилають на рецензію проекти ОП, ураховують їх зауваження і узгоджують з ними відкориговані варіанти ОП. Думка роботодавців стосовно змісту ОП і навчальних планів вивчається шляхом надання цих документів роботодавцям. Відгуки та рецензії роботодавців розміщуються на сайті університету(<https://lnau.in.ua/official/?lang=ua>). Рецензія на ОПП другого (магістерського) рівні 208 «Агроінженерія» від Голови селянського господарства «Ніка» Штирова О.С. blob:<https://office.naqa.gov.ua/27foe30d-4558-44e7-b9b1-47d7c96bb133> – С.79. ЗВО залучає до процесу перегляду освітньої програми представників роботодавців, наприклад, директора ТОВ «Санфлауер»

Ількова Д.В., керівника фермерського господарства «Ніка» Штирова О.С., що було підтверджено під час зустрічі ЕГ (Зустріч 6, День 1-й). Пропозиції роботодавців стосувалися забезпечення здобувачів освіти знаннями сучасних агротехнологій та технічних засобів, можливості реалізації зазначеного комплексу одним фахівцем. Гарант ОП ПОЛЯКОВ А.М. (директор ННІ "Механізація сільського господарства") засвідчив врахування побажань роботодавців для вдосконалення ОП. Формальне підтвердження: «Витяг з протоколу Міжкафедрального засідання ...» від 15.06.2020 №6/1 (Запрошені Ільков Д.В., Штиров О.С. та інші). «Було підкреслено, що пропозиції, що надійшли від роботодавців, здобувачів та випускників було враховано, а саме: - введено до обов'язкових компонент такі дисципліни як: «Маркетинг в інженерній діяльності», «Передові механізовані технології», «Формування технологічних систем в АПВ», «Проектування технологічних процесів», «Мехатроника (спецкурс)».

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Науково-педагогічні працівники ННІ механізації сільського господарства контактують з випускниками, проводять їх опитування щодо якості набутих знань, структури ОП, особливостей працевлаштування, кар'єри тощо. Уся ця інформація аналізується та враховується у процесі вдосконалення ОП. Випускників за даною ОНП другого рівня (магістр) ще немає. Але в ЗВО планується утворити «Асоціацію випускників університету».

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Функції циклічного забезпечення якісної освітньої діяльності покладено на навчальний відділ, центру якості, професійної адаптації та консалтингу, Раду з якості вищої освіти https://u.to/_RJVGw. Дивись, наприклад, Протокол засідання Ради з якості вищої освіти ЛНАУ 18.02.2021 №01-10/2РЯ, Пакет 5, blob:<https://office.nau.gov.ua/b89ddd67-aafd-4782-ad70-296ae6c2eb7b>, -С.79-87. Вони координують і контролюють освітню діяльність за ОП. Контроль якості освіти проводиться на кафедрах, факультетах та університеті. Під час здійснення процедури моніторингу якості вищої освіти за ОП Агроінженерія за другим(магістерським) рівнем встановлено ряд недоліків: побудова навчальних програм деяких дисциплін; перебільшення кількості контрольних заходів у семестрі. Вказані недоліки було враховано і виправлено. Результати опитувань роботодавців відсутні, оскільки у ЗВО не проводиться їх систематичне опитування.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Попередніх акредитацій ОНП ще не було, тому результатів зовнішнього забезпечення якості вищої освіти не має.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

У процесі онлайн-зустрічей експертною групою з гарантом ОНП, академічним персоналом, здобувачами вищої освіти, керівником та менеджментом виявлено, що здійснюються заходи, спрямовані на розбудову системи розвитку ОНП «Агроінженерія», підвищення якості вищої освіти, відповідно до вимог сьогодення. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, шляхом впровадження політики щодо забезпечення якості, яка є публічною і складає частину стратегічного менеджменту. Для формування культури якості учасниками академічної спільноти сформовано пакет положень: Положенням «Про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в ЛНАУ», Положенням «Про опитування щодо якості освітньої діяльності ЛНАУ». Систематично проводиться робота з ознайомлення учасників академічної спільноти із новими тенденціями в цьому напрямі. Зокрема, під час створення нормативно-правових документів, спочатку їх проекти надсилаються на корпоративну електронну пошту заздалегідь до всіх підрозділів ЛНАУ, що надає змогу всім учасникам академічної спільноти ознайомитись з проектами відповідних документів, виявити недоліки і надати свої пропозиції по їх усуненню. Питання які виникають щодо внутрішнього забезпечення якості ОП регулярно розглядаються на засіданнях кафедр, вченої ради ННІ, Ради з якості ЛНАУ та Вченої ради ЛНАУ. Зауваження, які виникають в процесі обговорення існуючих положень та процесів, враховуються у подальшій роботі. Відповідно до Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти <http://surl.li/QuyJ>, Положенням про освітні програми (<http://lnau.in.ua/fer6>) кожного семестру проводиться моніторинг якості результатів навчання здобувачів. Визначається рівень задоволення якістю під час спілкування із здобувачами безпосередньо на заняттях, на засіданнях вченої ради ННІ. Пропозиції здобувачів щодо ОП враховуються також з урахуванням проведених опитувань. Упродовж навчального року студенти беруть участь у анонімних анкетуваннях, які проводить комісія забезпечення якості освіти відповідно до «Положення про опитування щодо якості освітньої діяльності» ЛНАУ <http://lnau.in.ua/5pmz>. Анкети складаються НПП ННІ механізації сільського господарства, та містять питання щодо

організації освітнього процесу, якості освітніх послуг, рівня викладання, власного ставлення до навчання та інше. За результатами проведених зустрічей із керівництвом ЗВО, викладачами, здобувачами та адміністративним персоналом визначено, що у ЗВО сформована культура якості освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Сильною стороною є розгалужена система забезпечення якості вищої освіти, що охоплює всі напрямки діяльності ЗВО. Моніторинг та періодичний перегляд ОНП, залучення здобувачів вищої освіти, представників органів студентського самоврядування, роботодавців та НПП до процесу періодичного перегляду ОНП та інших процедур забезпечення її якості.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Відсутність чіткої регламентації локальним нормативним актом процедури розроблення, затвердження, моніторинг та періодичного перегляду освітніх програм. Рекомендується сформувати єдиний нормативний документ щодо процедур розроблення, затвердження, моніторингу та перегляду освітніх програм. На сайті не оприлюднено інформацію щодо опитування здобувачів саме за даною ОНП, а також роботодавців. Рекомендується організувати у ЗВО систематичне опитування роботодавців та під час опитувань здобувачів, та виокремлювати дані за кожною ОП (ОНП).

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Сильною стороною ОП за даним критерієм є наявність розгалуженої системи забезпечення якості вищої освіти, завдяки залученості роботодавців та інших стейкхолдерів до перегляду змісту, ОП враховує регіональний контекст розвитку ринку праці, необхідність підготовки викладачів для коледжів, професійних ліцеїв Луганської та Донецької областей. Недоліки за даним критерієм полягають у нечіткості представлення нормативних документів щодо процедур розроблення, затвердження, моніторингу та перегляду ОП (ОНП), а також відсутності чітких даних опитування здобувачів та роботодавців саме даної ОНП. Виявлені недоліки не є критичними і можуть бути виправлені без порушення змісту ОНП, а з врахуванням сильної сторони критерію, можна рекомендувати оцінку «В».

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Моніторинг веб-сайту Луганського національного аграрного університету демонструє наявні розроблені положення, правила та процедури, що визначають правила та процедури регулювання прав і обов'язків усіх учасників освітнього процесу є чіткими, зрозуміли і доступними та висвітлені у нормативній базі ЗВО (<https://lnau.in.ua/official/?lang=ua>), а саме: Статут Луганського національного аграрного університету (<http://lnau.in.ua/q1u9>), Стратегія розвитку Луганського Національного Аграрного Університету (<http://lnau.in.ua/zmt8>), Правила внутрішнього розпорядку для працівників Луганського Національного Аграрного Університету (<http://lnau.in.ua/cfw8>), Положення про організацію освітнього процесу в Луганському Національному Аграрному Університету (<http://lnau.in.ua/w3dd>) та інші. Вони є легкодоступними та переважно чіткими і зрозумілими. За результатами проведених зустрічей експертна група з'ясувала, що встановлені процедури та правила дотримуються під час реалізації ОП «Агроінженерія». Під час спілкування зі здобувачами та академічним персоналом було встановлено, що інформація по кожній дисципліні (силабуси/робочі програми, методи та форми оцінювання і т.д.) розміщена в Moodle та дозволяє здобувачам ознайомитися дисциплінами та результатами поточного оцінювання.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін.

Посилання наведено у відомості про самооцінювання ОП відкривається коректно та містить всю необхідну інформацію. Проект розміщено на офіційному сайті ЗВО (<https://cutt.ly/UbCK3St>), під час бесіди з фокус-групами було встановлено що, при перегляді освітньої програми були враховані думки стейкхолдерів. Після затвердження освітньої програми, вона з підписом та печаткою була розміщена на офіційному веб-сайті Луганського національного аграрного університету (<https://cutt.ly/QbCK6B6>).

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Зміст освітньої програми розміщений на сайті ЗВО відповідає наданому оригіналу. Інформація, подана у освітній програмі, є достатньою для інформування стейкхолдерів та містить достовірні відомості щодо всіх її елементів у необхідному обсязі та формі, що забезпечує інформування усіх зацікавлених сторін щодо умов та перспектив навчання за ОП «Агроінженерія». Під час резервної зустрічі було встановлено що на платформі moodle у особистому кабінеті здобувача розміщені робочі програми/силабуси з усіх дисциплін.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Відмічено бажання університету до прозорості та відкритості. Інформація щодо правил та процедур, що регулюють права і обов'язки всіх учасників освітнього процесу висвітлена в нормативних документах університету та оприлюднена на офіційному сайті. ОП та її компоненти також знаходяться у відкритому доступі.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

На сайті ЗВО відсутнє публічне розміщення інформації від роботодавців та здобувачів вищої освіти щодо наданих пропозицій із удосконалення освітньої програми, та їх урахування в прийнятих змінах ОП. Рекомендації: за можливістю розробити архів де будуть розміщені проекти ОП, рецензії та затвержені ОП, за допомогою яких буде можливість перевірити врахування побажань від стейкхолдерів.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Оскільки суттєвих недоліків за Критерієм 9, не було виявлено, а слабка сторона, а саме, відсутність документів які б остаточно підтверджували наданих рекомендацій по удосконаленню ОП від стейкхолдерів, не є суттєвою, бо це підтверджено самими стейкхолдерами під час бесіди. А сильні сторони, а саме прагнення ЗВО до відкритості і прозорості та викладання робочих програм/силабусів на платформі moodle є суттєвою при прийнятті рішення. То експертна група прийняла спільне рішення оцінити відповідність Критерію 9 за рівнем В.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Під час візиту ЕГ відмічено прагнення ЗВО до вдосконалення навчального процесу, розвитку матеріальної бази та створення студентоцентрованого середовища. Здобувачі освіти мотивовані до отримання сучасних знань та навичок, орієнтовані на працевлаштування в реальному виробничому секторі Луганського регіону. Роботодавці розуміють переваги випускників ступеня освіти «Магістр» перед випускниками нижчих ступенів освіти для ефективного господарювання. Важливим є вміння керівництва та НПП ЗВО використовувати міжнародні донорські програми для розвитку матеріальної бази навчального процесу. Відзначено розуміння перспектив розвитку та створення відповідної структури управління ЗВО.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>Програма візиту ЛуГНАУ 208 Агроінженерія Магістр 05_2021.pdf</i>	NUpAkHgRd9M4qlKuHrxCtHAp33vuDwR6Qt5cbhz TC5Y=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Ветохін Володимир Іванович

Члени експертної групи

Олександренко Віктор Петрович

Шершенівська Анастасія Андріївна